

Foto: FaceMePLS

Factsheet

Landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Deze factsheet beschrijft de hoofdlijnen van de landelijke toegankelijkheid, die is vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). De inhoud is verder gebaseerd op de afspraken die gemeenten hierover hebben gemaakt¹.

Let op: deze factsheet alleen is niet voldoende om de toegang mee te bepalen. Gemeenten (of instanties of instellingen die namens gemeenten over de toegang besluiten) zullen dus altijd de onderliggende stukken moeten gebruiken.

Landelijke toegankelijkheid in de Wmo 2015

- De maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en opvang, waaronder maatschappelijke opvang zijn landelijke toegankelijk. Ingezetenen van elke Nederlandse gemeente kunnen zich daardoor tot elke gemeente wenden voor een maatwerkvoorziening beschermd wonen en opvang.
- Op deze manier wordt voorkomen dat de behoefte aan beschermd wonen een belemmering vormt voor mensen om zich elders te vestigen. Andere reden is (voor de maatschappelijke opvang) dat zo de veiligheid geborgd wordt voor mensen in nood, zoals personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Werkwijze

- De gemeente waar iemand zich meldt is verantwoordelijk voor het bieden van (eerste) opvang en beschermd wonen. Gemeenten bieden altijd eerste opvang als het gaat om iemand in nood. Ook bieden ze beschermd wonen als er sprake is van een spoedeisende noodzaak. Als er geen plaats in de maatschappelijke opvang is (of bij beschermd wonen een spoedeisende situatie aan de orde is), zoekt de gemeente met de cliënt een tijdelijk passend alternatief.
- Vervolgens kijkt de gemeente met de cliënt waar een traject in de opvang- of beschermd wonen de meeste kans van slagen heeft en de meest passende bijdrage biedt aan de ondersteuningsbehoefte van

¹ De handreikingen landelijke toegankelijkheid beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn te raadplegen via www.vng.nl

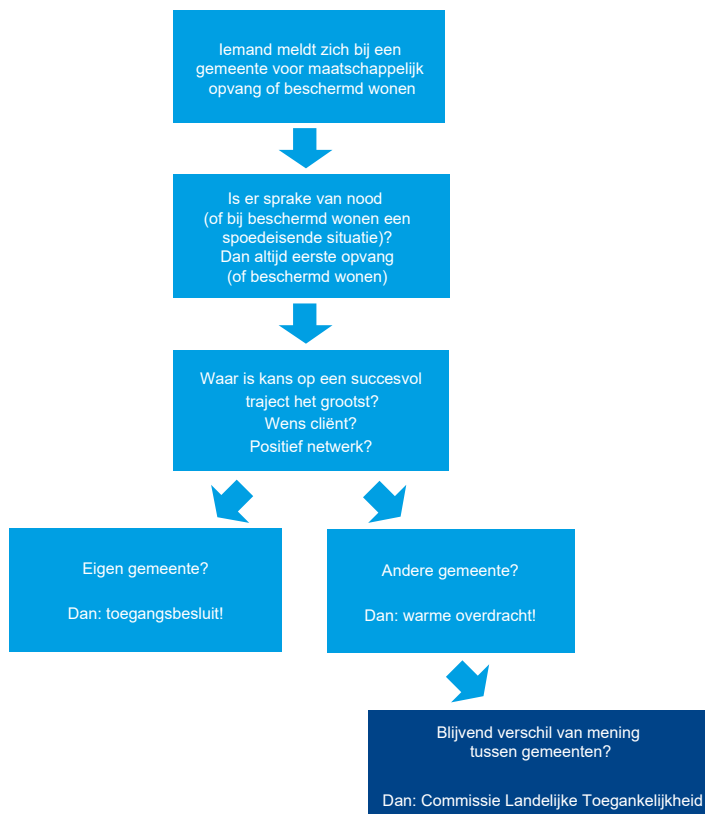
de cliënt. De wens van de cliënt en de beschikbaarheid van een (positief) sociaal netwerk in een gemeente wegen hierin mee.

- Is de kans van slagen groter in een andere gemeente? De gemeente neemt dan - in overleg met de cliënt - contact op met die andere gemeente. Deelt de andere gemeente deze conclusie dan zorgen de gemeenten voor een 'warme overdracht'.
- Bij verschil van mening tussen gemeenten proberen de gemeenten onderling tot een oplossing te komen. Als ze er niet uitkomen, dan kan de vraag worden voorgelegd aan een landelijke commissie² In afwachting van het oordeel van de commissie wordt de voorlopige opvang (of beschermd wonen) voortgezet. De gemeente volgt bij het te nemen gemeentelijk besluit het oordeel van de commissie. Een cliënt kan in bezwaar en beroep gaan tegen het gemeentelijk besluit.

Landelijke toegankelijkheid en de Basisregistratie Personen (BRP)

- Cliënten die vanuit beschermd wonen zelfstandig gaan wonen zijn in beginsel vrij om een eigen woonplaats te kiezen. De gemeente (en/of de betrokken aanbieder) zoekt samen met de cliënt de woonplaats waarbij de kans van slagen van een vervolgtraject het grootst is. De gemeente, waar de betrokkene zich inschrijft (of is ingeschreven) in de BRP verleent eventueel noodzakelijke maatschappelijke ondersteuning.
- De gemeente kan personen zonder vaste woon- of verblijfplaats (dak- en thuislozen) inschrijven in de BRP op een zogenaamd 'briefadres'. De gemeente dient afspraken te maken met een 'briefadresgever' (bijvoorbeeld een instelling voor maatschappelijke opvang) of kan als gemeente zelf optreden als 'briefadresgever'. Nadere informatie over het registreren van een briefadres in de BRP is te vinden in een circulaire.³

In een **schema** zien de afspraken er als volgt uit:

² De Commissie zal per 1 maart 2018 functioneren.

³ De circulaire BRP en briefadres (ministerie van BZK): <https://www.rvig.nl/documenten/circulaires/2016/11/01/circulaire-brp-en-briefadres>